

10 CROSZY

ABC NIENY CODZIENNE

10 CROSZY

NASZE ABC

Szlachectwo wykształcenia

W projekcie ordynacji wyborczej do Senatu wprowadzono przed jej ogłoszeniem do ciała ustawodawczego poprawkę bardzo istotną: odstąpiono od pomysłu elity orderowej i przyznano prawa wyborcze wszystkim obywatelom, którzy ukończyli 30 lat i mogą się wykazać wyższym wykształceniem szkolnym.

O ile poprzednio projektowana elita orderowa budziła liczne zastrzeżenia i sprzeciw z tej bardzo prostej przyczyny, że kryterium odznaczenia jest często kryterium koniunkturalne i trudno na jego podstawie wyodrębnić warstwę, która by w poczuciu społeczeństwa reprezentowała jakiś szczególniejszy tytuł do znawstwa spraw publicznych, o tyle cenzus wykształcenia, jak dotąd przynajmniej, nie spotyka się z poważniejszymi zarzutami. Podniesiono jedynie niebezpieczeństwo narodościwości, kryjące się w tym systemie; cyfry procentowe żydów na wyższych uczelniach i w zawodach inteligencji wskazują, że cenzus wykształcenia stworzyć może znaczne uprzywilejowanie ludności żydowskiej w wyborach senackich, niewspółmiernie do ogólnego procentu żydów w państwie.

Są to jednak kwestie, które da się rozwiązać, choćby przez wprowadzenie dodatkowego kryterium stosunku do służby wojskowej (wykazanie się służbą liniową, stopień oficera rezerwy). Pozostaje natomiast kwestia zasadnicza, czy ustawowe wyodrębnienie warstwy inteligentnej jako elity wyborców senackich nie kryje w sobie niebezpieczeństw poważniejszych, już nie ze względu na dożną skutki wyników wyborczych, ale przez ustabilizowanie dwustopniowej struktury społecznej. Projekt nowej ordynacji wyborczej wprowadza swojego rodzaju premię za maturę; matura ma zastąpić dawny herb szlachecki; kto pieczętuje się maturą należy do elity.

Nie ulega wątpliwości, że jest to ustawowe usankcjonowanie stanu rzeczy, istniejącego w społeczeństwie od szeregu lat. Dawniej byliśmy narodem szlacheckim, od połowy XIX-go wieku zaczęliśmy się przekształcać w naród inteligentki. To znaczy, że jak dawniej decydowała o losach Polski szlachta, utożsamiająca się z narodem i pozostawiająca poza nawiasem życia politycznego mieszczaństwo i chłopów, tak w czasach porozbiorowych miejsce szlachty zaczęła zajmować warstwa inteligentka, powstająca w lwiej części z oderwanej od ziemi szlachty, a w drobnej części z kształcących się mieszczan i chłopów. Ta warstwa nadawała ton życiu polskiemu w epoce przedwojennej.

Miała zresztą potemu pełny tytuł moralny: w warstwie tej najwięcej było poświęcenia, ofiarności i poczucia odpowiedzialności za losy Polski.

Ale jak herb szlachecki, który zrazu był symbolem przynależności do warstwy rycerskiej i oznaczał nietylko przywilej, lecz także obowiązek ofiarności życia, stał się czasem legitymacją towarzyską, tak i herb inteligentki: matura, stawał się coraz bardziej no bilitacją towarzyską. Pęd ku studiom średnim i wyższym, coraz powszechniejszy; wypływać zaczął nietylko z żądzy wiedzy, kształcenia i sposobienia się do służby publicznej, ile poprostu z chęci zajęcia pozycji towarzysko-społecznej. To też warstwa inteligentka zaczęła pęcznieć w Polsce w sposób anormalny, kosztem innych warstw, kosztem rzemiosła, rolnictwa, zawodów technicznych. Doszło do hiperprodukcji inteli-

Czy braterstwo dawnych wojskowych Obejmie b. kombatantów niemieckich?

Obrady Unji Narodowej byłych kombatantów w Brest

PARYŻ, 10.6. (PAT). Na plenarnym posiedzeniu Kongresu Unji Narodowej b. kombatantów, który obradował w Brest, dep. Goy wygłosił dłuższe przemówienie na temat stosunku b. kombatantów francuskich z kombatantami innych krajów, a w szczególności z kombatantami b. państw nieprzyjacielskich.

Mówca wypowiedział się za bezpośrednimi rozmowami z b. kombatantami nieprzyjacielskimi, a zwłaszcza o problemach francusko-niemieckich. Po przemówieniu przywódcy grupy kombatantów departamentu Dolnego Renu, który uważał, iż rozmowy z b. kombatantami niemieckimi są nie na czasie i po określeniu stanowiska FIDAC'u przez sekretarza generalnego D'Avignon, uchwalono dłuższą rezolucję, w której kongres wypowiada się za zacieśnieniem węzłów z b. kombatantami państw sprzymierzonych i stowa-

rzyszonych, podczas wielkiej wojny.

Kongres wyraził następnie b. kombatantom polskim współczucie w żalobie, jaka spotkała naród polski ze śmiercią marsz. Piłsudskiego. W rezolucji podkreślono serdeczność przyjęcia zgłoszonego b. kombatantom francuskim w czasie wizyty w Rzymie i wyrażono gotowość utrzymywania łączności z innymi stowarzyszeniami francuskimi i państw sprzymierzonych kontaktu z b. kombatantami państw nieprzyjacielskich, pod warunkiem jednak, że zostaną ustalony dokładny porządek dzienny przyszłych rozmów i że odpowiednie teksty zostaną przygotowane dla jasno określonych kwestyj. Podkreślając następnie swą wolę pokojową, b. kombatanci opowiadają się wreszcie za odpowiednim zagwarantowaniem bezpieczeństwa państwa.

W związku z paktem wzajem-

nej pomocy francusko - sowieckim, unja narodowa b. kombatantów w końcowej rezolucji zwraca się do rządu i parlamentu, aby nie spieszyli się z ratyfikacją tego paktu z krajem, którego stanowisko usprawiedliwia pewną rezerwę. Bezpośrednim następstwem tych układów powinno być zresztą absolutne połączenie kręsu oddziaływania Sowietów na wewnętrzną i kolonialną politykę Francji i uznanie przez Sowietów długów zaciągniętych we Francji przez rządy carskie.

Na kongresie uchwalono również wniosek, domagający się modyfikacji obecnej ustawy, wyborczej i uwolnienia państwa od wpływów sił działających w ukryciu.

Groźne chmury na Dalekim Wschodzie Ultimatum Japonii do Chin

TOKIO, 10.6. (PAT). Dowództwo wojsk japońskich w Chinach północnych przesłało do min. spr. wojskowych w Pekinie ultimatum, w którym żąda ewakuacji z prowincji Ho-Pai dwóch dywizji chińskich i likwidacji oddziałów Kuomintangu w całej prowincji Hopei. Ultimatum pozostawia Chinom 2 tygodnie na spełnienie żądań.

TOKIO, 10.6. (PAT). Sądzą tu, że rząd nankijski przyjmie żądania japońskie, bo nie ma innego wyjścia z sytuacji. Kola wojskowe japońskie natomiast zapatrują się na sytuację sceptycznie, gdyż dotąd niema urzędowej odpowiedzi Chin, a Japonia od maga się całkowitego spełnienia żądań, zawartych w ultimatum.

TOKIO, 10.6. (PAT). Z Peipingu donoszą: Gen. Ju-Asuen-Czang podał do wiadomości, że ustępuje ze stanowiska gubernatora prowincji Hopei

że wojska jego, a mianowicie 51-sza armia, rozpoczęły ewakuację Peipingu i Tientsinu w kierunku Szensu. Nowym dowódcą garnizonu chińskiego w Tientsinie mianowany został gen. Szang-Czen, którego wojska, zgodnie z protokołem bokserskim, stacjonowane będą w odległości około 20 km. od Tientsinu.

Japońskie władze wojskowe zażądały od Ho-Ing-Czinga, przewodniczącego chińskiej Rady Wojennej w Peipingu, ażeby 51-sza armia ewakuowała całkowicie okręgi Peipingu i Tientsinu w ciągu 3 dni. Zniszczona linia telegraficzna została już naprawiona przez żołnierzy japońskich.

TOKIO, 10.6. PAT. Agencja Renndonosi: W japońskich kołach wojskowych oświadczone, że chociaż Chiny uwzględniły żądania japońskie, to jednak Japończycy nie ustąpią dopóty, dopóki przyjęte warunki nie będą całkowicie wykonane.

Lewica socjalistyczna we Francji Chce łączności z komunistami

Burza w szklance wody na kongresie socjalistów w Mulhouse

PARYŻ, 10.6. (PAT). W dniu wczorajszym rozpoczął obrady w Mulhouse kongres ogólny partii socjalistycznej SFIO. Właściwe debaty zaczęły się od wystąpienia przedstawiciela lewego skrzydła partii Marceau Piverta, który domagał się rozszerzenia porządku dziennego obrad i poddania pod dyskusję również tego rodzaju spraw jak n. p. polityka Stalina i inne. Wniosek ten został odrzucony.

Referat moralny przedstawiony przez sekretarza generalnego partii Paul Faure wywołał żywą dyskusję między zwolennikami różnych tendencji, gdyż przyjęcie tego raportu utożsamiano z a-

probata polityki, prowadzonej przez kierowników partii. Zyrmski imieniem grupy, skupionej około „Walki Socjalistycznej”, domaga się odrzucenia tego raportu, stwierdzając, że od szeregu miesięcy nie zgadza się z polityką prowadzoną przez kierowników partii.

Pierwszym przedmiotem niezgody jest sprawa jednolitości działania partii socjalistycznej i komunistycznej, którą mówca pragnąłby zastąpić jednolitością organiczną obu partii. W imieniu komisji administracyjnej partii dep. Bracke broni referatu, poczem dep. Lebas zwraca uwagę na to, że nastąpił spadek liczby członków partii, co

należy tłumaczyć częściowo wystąpieniem neo-socjalistów, a częściowo kryzysem i bezrobociem i oczywiście także i tem, że partia komunistyczna wywiera dużą siłę przyciągania na masy robotnicze.

PARYŻ, 9.6. (PAT). Na posiedzeniu popołudniowym kongresu partii socjalistycznej S.F.I.O. w Mulhouse powitano przedstawicieli drugiej międzynarodówki Adlera i de Brouckere'a, przedstawicieli socjal - demokracji Czechosłowacji Josa i Wintera, a także przedstawiciela S. D. Węgierskiej Beyer.

W dyskusji nad sprawozdaniem przedstawiciela lewicy domagali się silniejszego zaakcentowania łączności akcji z komunistami. Sekretarz generalny Faure w odpowiedzi na te uwagi oświadczył:

— Dopóki istnieje we Francji nieodzowne minimum wolności obywatelskiej nie można zalecać partii, aby posługiwała się metodami nielegalnymi. W razie wystąpienia faszystów partia S.F.I.O. potrafi zająć stanowisko czynnej obrony.

Po wystąpieniu lidera partii dep. Bluma, który wypowiedział się przeciwko stanowisku zajętemu przez skrajnie lewicową delegację federacji dep. Sekwany i wezwał wszystkich do jednomyślnego przyjęcia sprawozdania Paul Faure'a. Sprawozdanie przyjęło głosami, reprezentacyjnym 2698 mandatów przeciw 441, przy 90 wstrzymujących się od głosowania.

Woroszyłow obroną Jenukidze

MOSKWA, 10.6. (PAT). Dzienniki sowieckie poświęcają dużo miejsca sprawie wydalenia Jenukidzego z partii.

Zwraca uwagę stosunkowo bardzo łagodny ton artykułu dziennika „Krasnaja Zwiezda”, będący pośrednim potwierdzeniem pogłoszek, jakoby wśród obrońców Jenukidzego miał znajdować się Woroszyłow.

Skok do studni

Jadwiga Niewiadomska (Szczecińska 43), po kłótni z mężem, w przystępie silnego zdenerwowania, chcąc odebrać sobie życie, rzuciła się do studni, znajdując się na podwórzu.

Na ratunek zeszło po drabinie do studni dwóch sąsiadów, którzy desperacko wydobyli. Na miejsce wezwano lekarza, który nie stwierdził u Niewiadomskiej żadnych obrażeń.

Turniej szachowy zakończony Rozdanie nagród

W lokalu Warszawskiego T-wa Zwoleńników Gry Szachowej odbyła się uroczystość rozdania nagród zwycięsciom turnieju szachowego o mistrzostwo Polski na r. 1935.

Okołicznosciowe przemówienie wygłosił prezes Polskiego Związku Szachowego, p. Nakoniecznikow - Klukowski, przyczem na wstępie oddał hołd pamięci Marszałka Piłsudskiego. Następnie kierownik turnieju, plk. dypl. dr. Steifer odczytał wyniki turnieju, a p. Nakoniecznikow - Klukowski wręczył zwycięzcom nagrody: Pierwszą nagrodę kierownikowi Min. Spraw Wojskowych gen. Kasprzyckiego — złoty zegarek — otrzymał mistrz Polski na r. 1935 dr. Tartakower, drugą nagrodę prezesa Polskiego Zw. Szachowego, p. Nakoniecznikow - Klukowski — srebrną papierošnicę — otrzymał wicemistrz Polski na r. 1935 p. Najdorf z Warszawy, trzecią nagrodę Zarządu Polskiego Zw. Szachowego — zegar biurkowy — otrzymał Paulin Frydman z Warszawy, czwartą nagrodę Warsz. Klubu Szachowego — srebrną papierošnicę — otrzymał Henryk Friedman z Lwowa, piątą na grodę łódzkiego T-wa Zwoleńników Gry Szachowej — srebrna papierošnicę — otrzymał Achilles Frydman z Łodzi, szóstą nagrodę redakcji „Polski Zbrojnej” — kryształ w srebrnej oprawie — otrzymał Kolski z Łodzi, siódmą nagrodę zarządu Polskiego Zw. Szachowego — wieczne pióro i ołówek — otrzymał Szpiro z Łodzi, oraz ósmą nagrodę zarządu Polskiego Zw. Szachowego — wieczne pióro — otrzymał Sulik ze Lwowa.

Wojska włoskie płyną do Afryki

NEAPOL, 10.6. (PAT). Parowiec „Cesare Battisti” odpłynął do Afryki Południowej z 500 żołnierzami oddziałów samochodowych i z amunicją. Parowiec zawinie do Cagliari na Sardinii, aby zabrać transport dywizji „Sabauda”.

RZYM, 10.6. (PAT). Wezwano do służby czynnej oficerów i żołnierzy lotników rocznika 1909 r., monterów - mechaników rocznika 1918 r., a także niektórych fachowców roczników sprzed 1909 roku.

Pozatem zwycięzcy turnieju otrzymali upominki od Polskiego Monopoli Tytoniowego.

Wieczorem w Warszawskim Klubie Szachowym odbył się turniej „błyskawiczny”, w którym wzięło udział 12 graczy, uczestników zakończonego turnieju o mistrzostwo Polski. 1-szą nagrodę zdobył mistrz Najdorf, 2-gą — dr. Tartakower, 3-ią — Paulin Frydman i 4-tą — Henryk Friedman. Zwycięzcami turnieju „błyskawicznego” zostali więc pierwsi 4-ej zwycięzcy turnieju o mistrzostwo Polski, z tą tylko różnicą, że Najdorf wyprzedził dr. Tartakowera.

Przedewszystkiem pewność!
Dlatego doświadczeni automobilści
stosują wyłącznie

Mobiloil

gencji, co równocześnie musiało pociągnąć za sobą spauperyzowanie tej warstwy. Dziś jest to przede wszystkim warstwa urzędnicza, warstwa ludzi wyzutych z inicjatywy i przedsiębiorczości, którzy za cenę dyplomu inteligentkiego i pewnej pensyjki „na pierwszego”, za cenę przynależności do t. zw. towarzystwa, wyrzekli się szerszych aspiracji życiowych.

Stan ten budzi już od dłuższego czasu zaniepokojenie wśród ludzi myślących. Toczy się dyskusja nad obmyśleniem środków, które-

by stale rosnący napływ młodych sił ku zawodom inteligentkim, skierować mogły również ku innym dziedzinom. Czy podkreślenie elitarnego charakteru inteligencji przez przyznanie jej praw wyborczych do Senatu, a więc nie jako oficjalny stempel państwa na herbie naturalnym, nie pogorszy jeszcze sytuacji?

Ustawy o charakterze konstytucyjnym muszą mieć na względzie nietylko dziś, ale i — jutro. Tylko wtedy są czynnikami twórczymi.

St. P.

Zwycięstwo partii rządowej w Grecji Sprawę monarchii -- rozstrzygnie plebiscyt

ATENY, 10.6. (PAT). Wybory do parlamentu odbyły się w zupełnym porządku, przynosząc rządowi pełne zwycięstwo. Frekwencja wyniosła przeszło 70 proc., mimo powstrzymania się od udziału w wyborach wenezelistów. Opozycyjna grupa monarchistyczna Metaxasa uzyskała zaledwie 7 mandatów na 287 mandatów partii rządowej.

Rezultat wyborów nie przysa-

dza jednak sprawy monarchii w Grecji, gdyż rząd, który w zasadzie sprzyja restytucji monarchii, w sprawie tej ma zarządzić specjalny plebiscyt.

ATENY, 10.6. (PAT). Agencja ateńska donosi: Wybory wczorajsze wykazały pewien wzrost głosów komunistycznych, gdyż wenezeliści głosowali na komunistów. Były dyktator Pangalos przepadł w oczku Drama.

Zatarg o Chaco Na drodze do likwidacji Kłęsa wojsk boliwijskich

ASSUNCION, 10.6. (PAT). Wielka bitwa w Chaco, trwająca od 29 maja w okolicach Ingavi, zakończyła się wczoraj całkowitym zwycięstwem 4-ej dywizji boliwijskiej.

BUENOS AIRES, 10.6. (PAT). W wyniku narady medjacyjnej w sprawie Chaco poseł Paragwaju oświadczył, że zatarg jest na drodze do całkowitej likwidacji.

Policja wpadła na ślad sprawców porwania Weyerhausera

WASZYNGTON, 10.6. (PAT). W Salt Lake City aresztowano Hermana Waley'a i jego żonę podczas puszczania w obieg banknotów, pochodzących z okupu, zapłaconego za uwolnienie młodego

Weyerhausera, syna miliardera, którego niedawno uprowadzono. Aresztowani zeznali, że współnikiem jest niejaki Mahan, którego poszukuje policja.

Prześladowania prasy katolickiej w Niemczech

BERLIN, 10.6. (PAT). Przeciwnie wielu redaktorom odpowiedzialnym pisma katolickich w Niemczech w związku z ogłoszeniem przez ich organy znanej deklaracji ordynariatu arcybiskupiego we Wrocławiu, wdrożone zostało postępowanie dyscypli-

narne, przyczem zawieszeni oni zostali w swych urzędowych czynnościach. Zarządzenia te dotknęły również kilka czołowych organów niemieckich, jak „Frankfurter Ztg”, „Berliner Tgbl.”, „Rheinisch-Westfälische Ztg”.